

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoCsp/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120265684
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6120265684.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobcu: I., G., so sídlom T. U.. K.. I. XXXX/XX, XXX XX H., Q. M., IČO: XXX XX XXX, zastúpenému JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3479/3A, 841 05 Bratislava, proti žalovanému: I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. R. D. č. XXX/XX, XXX XX W., o zaplatenie sumy 100 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 5Csp/49/2020-73 zo dňa 10.12.2020 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 52 ods. 1, 3, 4, § 54a, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 879 v Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, 2, 3 písm. l), § 2 písm. a), b), c), § 9 ods. 1, 2, 8, § 11, § 20 ods. 1, § 24 ods. 1, 2, 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, čl. 18 ods. 1, 2 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, čl. 6 ods. 1, 2, 3 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), § 2395 zákona č. 89/2012 Sb. Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1 zákona č. 257/2016 Sb. O spotrebiteľskom úvere. Výrok o trovách konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že strany sporu uzavreli dňa XX.XX.XXXX elektronickou formou zmluvu o úvere č. XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 100 eur s dátumom splatnosti XX.XX.XXXX. Zmluva bola uzavretá podľa právneho poriadku Q. M., a to zákona č. 89/2012 Sb. Občianskeho zákonníka a zákona č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom úvere. Predmetný právny vzťah je ale potrebné subsumovať pod právny poriadok SR, pretože zmluva uzavretá medzi dodávateľom - žalobcom a spotrebiteľom - žalovaným sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa, a ani voľba iného rozhodného práva nemôže zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktoré poskytujú ustanovenia krajiny jeho obvyklého pobytu, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou. Súd na danú vec aplikoval normy spotrebiteľského práva Slovenskej republiky, pretože tento právny poriadok poskytuje spotrebiteľovi - žalovanému vyššiu mieru ochrany ako ustanovenia právneho poriadku Q.. Zároveň dojednanie o použití právneho poriadku Q. M. bolo v čase uzavretia zmluvy v rozpore s ustanovením § 9 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z., a preto je s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka neplatné pre rozpor so zákonom.

3. Súd po vykonanom dokazovaní konštatoval, že zmluvné strany uzavreli úverovú zmluvu, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 100 eur, pričom úver vzhľadom na dohodnuté zmluvné podmienky s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. nie je spotrebiteľským úverom, pretože doba jeho splatnosti nepresiahla tri mesiace. Zároveň súd považoval za preukázané, že žalobca poskytoval úvery na území SR, hoci nemal povolenie vykonávať takúto činnosť od NBS. Z uvedených dôvodov mohol žalobca poskytovať úvery spotrebiteľom len ako iný veriteľ v zmysle § 2 písm. c/ v spojení s § 24 zákona č. 129/2010 Z. z. s tým, že sa na jeho činnosť vzťahovali okrem iného aj ustanovenia § 11 citovaného zákona. Vzhľadom na uvedené skutočnosti prijal záver, že zmluva je neplatná s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. pre rozpor so zákonom. Z uvedených dôvodov sa tak žalobca mohol domáhať len vydania bezdôvodného obohatenia titulom neplatnosti uzavretej zmluvy. V prípade bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane žalovaného, súd ex offio prihliadol na premlčanie (§ 54a v spojení s § 170 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na skutočnosť, že finančné prostriedky žalobca vyplatil žalovanému dňa XX.XX.XXXX, a žalobu na upomínací súd podal dňa XX.XX.XXXX, dospel súd k názoru, že žalobca si svoj nárok uplatnil po uplynutí dvojročnej subjektívne premlčacej doby, ktorá uplynula dňa XX.XX.XXXX. Okamihom poskytnutia finančných prostriedkov žalovanému mal už žalobca vedomosť, že vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, pretože vedel, že svoje finančné služby poskytuje na území SR bez povolenia, v dôsledku čoho sú uzavreté úverové zmluvy neplatné.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Zopakoval tvrdenia uvádzané v žalobe, že so žalovaným uzatvoril dňa XX.XX.XXXX zmluvu o úvere č. XXXXXX, na základe ktorej mu poskytol krátkodobý bezúčelový úver vo výške 100 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom vo výške 28 eur. Úver poskytol na účet žalovaného, o čom predložil súdu prvej inštancie dôkaz vo forme príloh k žalobe. K tvrdeniam týkajúcim sa povolenia poskytovania úverov uviedol, že je zapísaný v zozname subjektov finančného trhu vedeného Q. T. H. a je oprávnený poskytovať úvery na základe licencie Q. podľa zákona č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom úvere.

5. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd na dôvažok k odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie dodáva nasledovné:

7. Odvolací súd je zo zákona viazaný odvolacími dôvodmi odvolateľa (§ 380 ods. 1 CSP), čo znamená, že posudzuje dôvodnosť odvolania len podľa opísaných dôvodov odvolania odvolateľom, s výnimkou väd, ktoré by sa týkali procesných podmienok, pretože na takéto vady by odvolací súd musel prihliadať, aj keby neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Žalobca v odvolaní zopakoval skutkové tvrdenia o uzatvorení zmluvy uvádzané aj v žalobe a k tvrdeniam týkajúcim sa povolenia poskytovania úverov uviedol, že je zapísaný v zozname subjektov finančného trhu vedeného Q. T. H., a že je oprávnený poskytovať úvery na základe licencie Q. podľa zákona č. 257/2016 Sb. o spotrebiteľskom úvere.

8. Žalobca svojím odvolaním nijako nevyvrátil závery súdu prvej inštancie o tom, že od Národnej banky Slovenska nemal povolenie poskytovať úvery na území SR. Na žalobcu, ktorý poskytol žalovanému úver splatný do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzatvorenia zmluvy) a hľadá sa na neho ako na iného veriteľa. Podľa § 24 ods. 3 citovaného zákona je iný veriteľ oprávnený ponúkať a poskytovať úver alebo pôžičku, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, len na základe povolenia pre iného veriteľa udeleného Národnou bankou Slovenska. Keďže žalobca nepreukázal a ani netvrdil, že mal povolenie udelené NBS, treba považovať zmluvu v súlade s § 11 ods. 3 zákona za

neplatnú. Žalobca v odvolaní síce poukazoval na oprávnenie poskytovať úvery na základe licencie Q. T. H., avšak táto licencia nenahrádza povolenie, ktoré mu mohla udeliť len Národná banka Slovenska.

9. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, pretože na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov urobil správny právny záver o tom, že medzi stranami došlo k plneniu na základe neplatnej zmluvy, a preto vznikol na strane žalobcu nárok na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na znenie ustanovenia § 54a v spojení s § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie správne skonštatoval, že žalobcom uplatnené právo zo spotrebiteľskej zmluvy je premlčané, pretože premlčacia doba uplynula dňa XX.XX.XXXX, avšak žalobca podal žalobu na súd až dňa XX.XX.XXXX, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

10. Vychádzajúc zo záverov súdu prvej inštancie o premlčaní nároku žalobcu, považoval odvolací súd námietky žalobcu vznesené v odvolaní za neopodstatnené a nedôvodné. Na základe toho rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

11. S ohľadom na výsledok odvolacieho konania má úspešný žalovaný nárok na náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP). Keďže mu však v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli, odvolací súd rozhodol (§ 396 ods. 1 CSP), že sa mu nárok na ich náhradu nepriznáva.

12. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).